

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra proiectului Legii zootehniei

I. Evaluarea generală a proiectului

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1. Fundamentarea generală a proiectului

Proiectul Legii zootehniei a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova, organ al administrației publice centrale de specialitate care promovează politica statului în domeniul agriculturii și industriei alimentare.

Potrivit autorului, proiectului de lege prenotat a fost elaborat întru actualizarea reglementărilor din domeniul zootehnic, inclusiv asigurarea unui cadru legal care ar contribui la o garanție mai eficientă a supravegherii și controlului de stat, condițiilor de creștere, întreținere, nutriție, ameliorare, selecție, reproducție, protecție și circulație juridică a animalelor.

Scopul proiectului îl constituie consolidarea cadrului instituțional și crearea condițiilor organizatorice, economico-juridice favorabile dezvoltării stabile a sectorului zootehnic.

Concluzii și recomandări: Proiectul de lege a fost elaborat de o autoritate competentă. Considerăm că argumentele invocate de către autor în nota informativă sunt justificate.

1.1.2. Fundamentarea economico-financiară a proiectului de act normativ

Nota informativă nu conține careva referiri la fundamentarea economico-financiară a proiectului sau la implicarea cheltuielilor financiare necesare la realizarea noilor reglementări, din care motiv nu ne putem expune la acest compartiment.

1.1.3. Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Concluzii și recomandări: Proiectul de act legislativ nu promovează și nu prejudiciază careva interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

1.2. Nivelul de compatibilitate a proiectului cu standarde anticorupție

Concluzii și recomandări: În proiect nu au fost atestate vădite incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate

domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sunt în contradicție cu aceste standarde.

II. Evaluarea în fond a proiectului

2.1. Formulări lingvistice ambigui

La varianta propusă a art. 1 alin. 3) –

Sintagma „alte specii de animale”, utilizată de către autor în dispozițiile alineatului prenotat, este echivocă și neclară. Recomandăm autorului completarea alineatului în cauză cu prevederi care ar permite o delimitare clară a speciilor de animale care cad sub incidența prezentului proiect.

La redacția propusă a art. 2 definiția „*depozit de reproducători*” –

Atenționăm autorul că, potrivit dicționarului limbii române, cuvântul „depozit” este definit ca magazie, construcție special amenajată în care se păstrează mărfuri, obiecte de valoare, diferite materiale. Respectiv, sintagma „depozit de reproducători” nu poate fi definită ca *persoană fizică sau juridică, indiferent de forma de proprietate și statutul juridică, specializate în creșterea și întreținerea reproducătorilor masculi, destinați cu prioritate montei naturale dirijate și efectuate sezonier, în scopul recondiționării și folosirii economicoase pentru o perioadă mai lungă*. Acest lucru este și mai evident în prevederile art. 13 lit.(e).

La varianta propusă a art. 7 alin. 4) lit. (a) –

Atragem atenția autorului că nu este clar sensul sintagmei „din motive zootehnice”. Potrivit dispozițiilor art.19 lit.(e) din Legea nr.780 din 27 decembrie 2001 privind actele legislative terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare.

Concluzii și recomandări: *În cazul lipsei unei justificări, sintagma „din motive zootehnice” urmează a fi exclusă din proiect sau punctul prenotat urmează a fi reformulat pentru o mai bună claritate.*

La varianta propusă a art. 11 alin. 1) lit. (l) –

Potrivit autorului, de competența Agenției Sanitar-Veterinară și pentru Siguranța Produselor de Origine Animală ține și excluderea fermelor de prăsilă. Numai că din proiect nu este clar de unde vor fi excluse aceste ferme de prăsilă.

Concluzii și recomandări: *În acest sens, recomandăm revizuirea prevederilor respective în vederea înlăturării neclarităților.*

La varianta propusă a art.13 alin.1) lit.(h) –

Sintagma „lucrări de îmbunătățiri funciare” constituie un factor de coruptibilitate, deoarece acordă autorităților administrației publice locale posibilități de aplicare a normei în interpretare preferată în dependență de interes.

Concluzii și recomandări: În cazul imposibilității unei enumerări exprese a lucrărilor în cauză, sugerăm autorului indicarea actului legislativ sau normativ în care aceste noțiuni sînt reglementate.

La varianta propusă a art.15 alin.5) –

Sintagma „și de altă natură” este una coruptibilă. Propunem de a stimula expres genurile de sprijin acordate asociațiilor profesionale ale deținătorilor și crescătorilor de animale de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și autoritățile administrației publice locale sau de a indica actul legislativ sau normativ unde acestea sunt prevăzute.

Concluzii și recomandări: În acest sens, recomandăm revizuirea prevederilor respective.

La varianta propusă a art.39 alin.5) –

În prevederile articolului prenotat autorul proiectului nu a menționat din câți membri va fi constituită comisiei de atestare și de către cine aceștia vor fi delegați.

Concluzii și recomandări: Proiectul urmează a fi completat cu prevederi despre componența comisiei de atestare.

La varianta propusă a art.46 alin.3) –

Concluzii și recomandări: Prevederea este prea vagă. Sugerăm autorului completarea alineatului prenotat cu dispoziții detaliate despre scopul acordării burselor, din ce mijloace vor fi acordate și cine va beneficia de aceste burse.

2.2. Conflicte ale normelor de drept

La redacția propusă a art. 16 alin. 6) lit. (d) –

Aducem la cunoștința autorului faptul că prevederile art.15 lin.6) lit.(d) care dispune că asociațiile profesionale ale deținătorilor și crescătorilor de animale creează și țin registre genealogice de origine a resurselor de prăsilă vin în contradicție cu prevederile art.10 alin.1) lit.(s) și prevederile art.41 alin.1) potrivit cărora dreptul de creare și ținere a registrelor genealogice de origine a resurselor de prăsilă îl au doar organizațiile de stat sau private cu statut de persoană juridică atestate. Prin urmare, litera (d) din articolul menționat urmează a fi exclusă din proiect.

Concluzii și recomandări: În acest sens, recomandăm revizuirea prevederilor respective în vederea înlăturării contradicțiilor depistate.

2.3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Ca obiecție generală, atragem atenția autorului asupra utilizării sintagmelor „cazurilor direct prevăzute de lege”, „modul și limitele stabilite de lege”, „în

conformitate cu legislația”, „recunoscute și protejate de lege”, „stabilite de actele legislative”, „cazuri prevăzute expres de lege”, „în limitele competenței stabilite de legislație” care constituie factori coruptibili, deoarece fac referire generală la legislația în vigoare sau la unele acte normative, însă fără a le da denumirea expresă. Pericolul lor constă în faptul că, în cazul lipsei prevederilor respective în alt act legislativ sau normativ, va fi cu neputință de a le aplica, iar acest lucru va lăsa la discreția autorităților competente interpretarea lor.

Concluzii și recomandări: Proiectul este abundat de norme de trimitere și blanchetă. Utilizarea acestora urmează a fi evitată prin stipularea expresă a actului normativ respectiv.

2.4. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Considerăm ca cerință excesivă dreptul Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare de a accepta sau a refuza acreditarea experților independenți din țară sau din străinătate, desemnați sau cooptați pentru efectuarea de controale zootehnice sau genealogice la fermele zootehnice din țară sau din străinătate, precum și dreptul de a refuza recunoașterea controalelor zootehnice și genealogice efectuate în străinătate și a registrelor genealogice de origine a resurselor de prăsilă din alte state, în cazul importului resurselor de prăsilă. Coruptibilitatea acestor prevederi constă în faptul că nu sunt prevăzute cazurile în care ministerul va putea refuza recunoașterea acestor date, lăsându-se la discreția persoanelor împuternicite de a lua o decizie.

Concluzii și recomandări: Proiectul urmează a fi completat cu prevederi în acest sens.

2.5. Acces limitat la informație, lipsa transparenței

Proiectul nu conține prevederi în ceea ce privește obligația și metoda de aducere la cunoștința publicului a rezultatelor atestării de stat și acordării certificatelor de către autoritățile competente în acest sens.

Conform art.10 din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției adoptată la New York la 31 octombrie 2003 ținând seama de necesitatea luptei împotriva corupției, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile necesare pentru a spori transparența administrației sale publice, inclusiv în ceea ce privește organizarea, funcționarea și procesele decizionale, dacă este cazul.

Concluzii și recomandări: Propunem completarea proiectului cu prevederi clare în ceea ce privește publicarea informației despre rezultatele atestării de stat și acordării certificatelor în domeniul zootehniei.

2.6. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

La varianta propusă a art.13 alin.2) lit.(k) nu este clar cui înaintează propuneri autoritățile administrației publice locale privind atragerea la răspundere pentru încălcarea sau nerespectarea legislației în domeniul zootehniei și nu sînt specificate tipurile de răspundere.

Concluzii și recomandări: *Proiectul urmează a fi completat cu prevederi în acest sens.*

Alte obiecții

În opinia noastră utilizarea cuvîntului „terțe”, care se referă la alte state, este greșită deoarece, după sens, relațiile în legătură cu care este utilizat cuvîntul „terț” sunt bilaterale. Astfel, aducem la cunoștința autorului faptul că dicționarul limbii române definește cuvîntul „terț (ă)” - care vine în rîndul al treilea, pe locul trei într-o ierarhie.

Concluzii și recomandări: *Sugerăm autorului înlocuirea cuvîntului „terțe” cu cuvintele „alte” sau „alt” după caz.*

De asemenea, numerotarea articolelor din proiect este greșită - lipsește articolul 12. Presupunem că este vorba de o eroare tehnică.

Întru excluderea dublării alin. 1) al art. 35 din proiect, urmează a fi exclus alin. 9) al art. 34.

Din prevederile proiectului nu este clar cine abilitază organizațiile de stat și private cu statut de persoană juridică din domeniul zootehniei cu dreptul de creare și ținere a registrelor genealogice de origine a resurselor de prăsilă. Recomandăm autorului completarea art.41 alin.1) din proiect prin introducerea denumirii autorității competente în acest sens.

Sugerăm autorului completarea art.41 alin.9) cu prevederi care să menționeze expres dacă informația din registrele genealogice de origine a animalelor este gratis sau contra plată.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03 mai 2007, de către

Vadim Gheorghiuță, inspector
al Secției drept public,
Direcția legislație și expertiză anticorupție